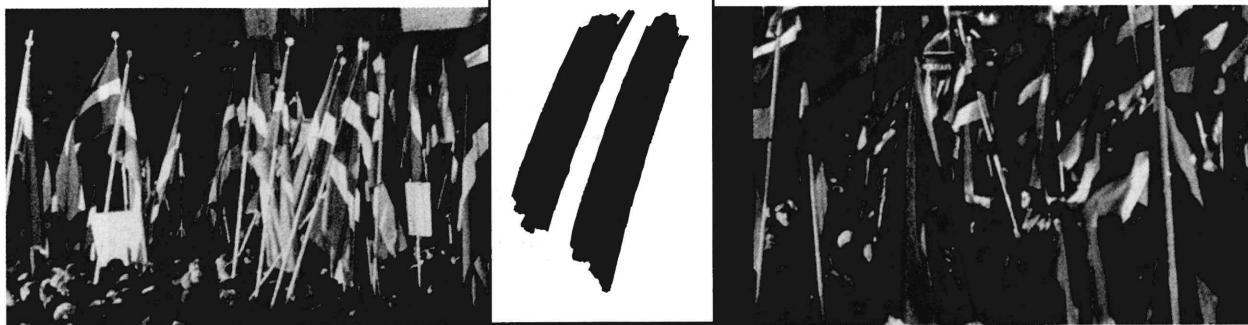

LATVIJAS 50 GADU OKUPĀCIJAS MUZEJA FONDS

1998. gada novembris, Nr.6

APKĀRTRAKSTS

„OKUPĀCIJAS MUZEJA DARBS VELTĪTS
PIEMIŅAI, PATIESĪBAI, APSKAIDRĪBAI“
AKADEMIĶIS JĀNIS STRADINŠ

Skaidienam un izdegumam pāri

Astoņdesmit gadu. Viena cilvēka mūžs. No bērna līdz sirmgalvja pieredzei, no uzticēšanās līdz ticībai. No sajūsmas par jauna nama celšanu līdz sūra darba nopelnītam gandarījumam. No – līdz. Bet pa vidu – kā pēc zemestrīces – gadsimtos celtais sagrauts, iegruvusi zeme, moku nāvē mirušie, pazemē iemūrētie un pasaulē izklīdinātie, un jautājums: „Vai tiešām šis ir laiks, kad dzīvie mirušos apskauž?“

Astoņdesmit gadu. Bet pa vidu sarautās saknes zem zābaku zolēm, akmeņiem un asfalta dzīvo aizliegtu dzīvi – no celmiem tuvu un tālu dzen atvases. Un Dziesmu svētkos kā zibens debesīs uzplaiksnī Gaismas pils, kā varavīksne pār lāvu galvām liecas Mūžam zili. Un tā daudzkārt, līdz beidzot skaidienam un izdegumam pāri izaug sarkanbaltsarkans „Jā!“. „Jā“ – tautai, valodai, valstij. Vēlreiz „Jā“ – sirmgalvjiem un pirmoreiz bērniem un mazbērniem. „Jā“ – cīnītāju sapnim, kas par visudārgāko pirkts. „Jā“ – lielu un mazu atjaunotnes darbu darītājiem. „Jā“ – tiem, kas modušies no miega.

Astoņdesmit gadu. Bet pa vidu – jūras, okeāni un atšķirto izstieptās rokas. Šķiet, tūlīt tās saskarsies, bet aizvien kaut kas nostājas starpā. Varbūt tādēļ, ka sniedzas nevis sirdis, bet tikai rokas? Kad jaunas brūces blakus vecām sūrst un neizpratnē apkārt veras skatiens, lūpas lūgšanas vārdus meklē, līdz atrod: „Dievs, tu esi mūs atmetis, mūs izkaisījis, Tu esi dusmojies, atjauno mūs atkal!“

Atjauno mūs ik rītu.

Ir diena gara –

Grambas, akmeņi un nebeidzami dubļi.

Aiz sevis aizķeramies un aiz citiem

Un negribētā allažībā krītam.

Mūs atjauno,

Vien tad šī zeme ziedēs.

Būs dots no sirds ,

Uz sirdi piedots.

Vien tad šī zeme,

Un mēs arī

Skaidienam un izdegumam pāri.

Anda Līce

Mūsu viesi

Šajā vasarā un rudenī muzeju ir apmeklējuši vairāki augsti viesi, jo beidzot mūsu muzejs ir ārvalstu valstsvīriem rādāmo galvaspilsētas nozīmīgo vietu sarakstā. Esam patiesi gandarīti, ka varam parādīt pasaulei mūsu traģisko vēsturi.

- 25. maijā ar ekspozīciju iepazinās Francijas parlamentāriešu delegācija.
- 2. jūnijā muzeju apmeklēja Eiroparlamenta delegācija.
- 4. jūnijā muzeju apmeklēja Čehijas ārlietu ministrs Jaroslavs Šedivījs.

Olafars Grimsons, Gudruna Torbergsdotira un Aina Ulmane

- 11. jūnijā pie mums viesojās Islandes prezidents Olafars Ragnars Grimsons ar kundzi Gudrunu Katrinu Torbergsdotiru. Ar muzeju iepazinās vairāki Eiropas Padomes novērotāji.
- 21. jūlijā ar muzeja ekspozīciju iepazinās Latvijas vēstnieks Somijā Alberts Sarkanis.

Paulis Lazda, Guntars Krasts, Romāns Melniks

- 26. jūnijā muzeju apmeklēja Latvijas valsts ministru prezidents Guntars Krasts un šīs vizītes laikā izteica domu par izstādes iekārtošanu Briselē.

Paulis Lazda, Aleksands Kvasņevskis, Guntis Ulmanis

- 7. jūlijā ar savu klātbūtni mūs pagodināja Polijas valsts prezidents Aleksandrs Kvasņevskis ar kundzi Jolantu.
- 26. augustā savu misiju beidzot, muzejā viesojā Čehijas vēstniece Lietuvā un Latvijā Jaroslava Jasinkova.

Haralds V, Sonja un Paulis Lazda

- 2. septembrī ar patiesu prieku sagaidījām Norvēgijas karali Haraldu V un karalieni Sonju.
- 23. septembrī muzeju apmeklēja Lielbritānijas diplomātiskā dienesta vadītāja dzīvesbiedre lēdija E. Kerra.

No gada sākuma līdz oktobrim muzeju ir apmeklējuši 16 698 cilvēki. Vislielākais apmeklētāju pieplūdums bija jūlijā – 4543.

No viesu grāmatas...

„Es tagad saprotu, ko mani radi redzēja un juta, kad viņi bija apcietināti.“

„Tautai, kura ar tādu bijību attiecas pret savu valsti, zemi un savu brīvību, ir liela nākotne.“

„Latvija vairs nav svece vējā, kas glabājama saujā, bet cīņa, darbs.“

„Okupācijas muzejs centrā pie Rātslaukuma pamatiem un Melngalvu nama rada lielisku kontrastu, lai tauta un tās ciemiņi atcerētos okupāciju no abām pusēm - sarkano un pelēko.“

„Muzejs ir jāsaglabā un jābagātina ar materiāliem. Ja runa iet par pārcelšanu uz citu vietu, tad vietai un apstākļiem visādā ziņā ir jābūt tikai labākiem.“

Muzeja ikdiena ...

Tieši šovasar saasinājās **jautājums par muzeja turpmāko atrašanās vietu**. Ikdiens darbu Joti traucēja gan visādas baumas, gan dažu atbildīgu personu nepārdomāti mutiski priekšlikumi. Beidzot, pamatojoties uz Latvijas Ministru kabineta 22. jūlijā lēmumu, Rīgas dome ir devusi rīkojumu izveidot darba grupu, kurā ir trīs muzeja fonda pārstāvji, lai risinātu muzeja ekspozīcijas izvietošanas jautājumu.

24. jūlijā muzejā ieradās Rīgas domes priekšsēža vietnieks Andris Ārgalis, īpašuma departamenta direktors Valdis Smiltenieks un Rīgas domes izpilddirektors Andris Grīnbergs, lai sāktu pārrunas ar Okupācijas muzeja pārstāvjiem par muzeja pārvietošanu uz citām telpām. Pārrunu rezultātā OM pārstāvji apsolīja informāciju par muzeja darbībai nepieciešamajām telpām, bet Rīgas domes pārstāvji vairākkārt uzsvēra, ka Okupācijas muzeju bez telpām neatstās – to pārcels uz iepriekš sagatavotām un remontētām telpām.

Daudzi represētie un citi muzeja apmeklētāji ir pauduši uzskatu, ka muzeja ēka jāsaglabā gan kā sava laika arhitektūras piemineklis, gan arī kā Joti piemērota tieši Okupācijas muzejam. Muzeja pastāvēšanas laikā ēkā ir ieguldīti prāvi līdzekļi, tās paplašināšana būtu daudz lētāka, nekā jaunas ēkas celšana.

A.Zoldnere (viena no projekta autorēm) iepazīstina padomes locekļus ar muzeja paplašināšanas projektu.

Tādēļ muzeja darbinieki nolēma piedalīties šovasar rīkotajā konkursā par pieminekli komunistiskā terora upuriem. Mūsu priekšlikums paredz ne tikai saglabāt muzeja pašreizējo ēku, bet to arī paplašināt, sasaistot ar Piemiņas laukumu ēkas priekšā un pieminekli – ozolu – tautas gara spēka simbolu. Kaut gan projekts neguva žūrijas ievērību, 6. un 7. jūlijā OMF padomes sēdes dalībnieki šim projektam izteica atbalstu.

Šopavasar esam noslēguši līgumu ar firmu „Baltic Data“ par datorprogrammas veidošanu okupācijas muzeja datu bāzes pirmajai daļai. Tā atspoguļos

informāciju par tām personām, par kurām ir materiāli muzeja krātuves. Programmu veido tā, lai vēlāk varētu veikt arī fondu inventarizāciju – ievadīt datorā pilnīgu informāciju par katru muzeja fondos esošu dokumentu, fotogrāfiju, fotonegaču, priekšmetu, audio un video ierakstu. Muzeja darbinieki ir snieguši „Baltic Data“ darbiniekiem informāciju datorprogrammas izveidei. Laikā no šā gada aprīļa līdz oktobrim muzeja arhīvs papildinājies ar 3933 vienībām.

10. novembrī Briselē Eiropas parlamenta ēkā atklāja **Okupācijas muzeja izstādi** „**Latvija atgriežas Eiropā: no okupācijas uz brīvību**“. Atklāšanā piedalījās LR ministru prezidents Guntars Krasts un OMF padomes priekšsēdis Dr. Paulis Lazda. Izstādi ierosinājis premjers Krasts, atbalstījis Eiropas parlamenta Latvijas kurators Ernesto Kakavalle, bet 25 virsmās redzamā vēsturiskā pārskata idejas autors ir Dr. Lazda. Virsmas datortehnikā sagatavojuši Valtera Lindberga firma *Duo Design* Parīzē. Muzeja darbinieki īsā laikā savāca un sagatavoja dokumentus, fotogrāfijas un citus materiālus izstādes virsmām, kā arī noorganizēja tekstu redīģēšanu un tulkošanu četrās valodās. Līdztekus četrās valodās izgatavoti arī izdales materiāli – „lapiņas“ ar īsu Latvijas un Eiropas vēstures hronoloģiju, kā arī ar vispārēju informāciju par Latviju šodien.

... un sarīkojumi

Pie Okupācijas muzeja 1998. gada 14. jūnijā

14. jūnijā atklājām jaunāko ekspozīcijas daļu „1982. – 1991.“ Atklāšanā piedalījās mācītājs Ainārs Baštiks, Dainis Tvāns, muzicēja Filharmonijas kameroķestris. Pirms atklāšanas ar izstādes jaunāko daļu iepazinās Valsts prezidents Guntis Ulmanis. Tagad, kad ir aptverts viss okupācijas laiks, jāturpina liecību vākšana un veiksmīgi iesāktais pētniecības un sabiedrības izglītošanas darbs.

16. septembrī notika Valentīna Silamiķeja grāmatas „Ar Baltijas karogu“ tautā laišana. Grāmata vēstī par latviešu leģionāru traģēdiju un sniedz daudzas atbildes tiem šolaiku cilvēkiem, kuri par vēsturi interesējas nopietni.

14. oktobrī 17 LU Filoloģijas fakultātes bilbiotēku zinātnes un bibliogrāfijas 3. kurga studenti un pasniedzēja iepazinās ar arhīva un videoprogrammas darbu un muzeja ekspozīciju.

10. novembrī, atzīmējot muzeja izstādes „Latvija atgriežas Eiropā: no okupācijas uz brīvību“ Eiroparlamenta ēkā Briselē atklāšanu, sanāca OMF padomes locekļi Rīgā muzeja darbinieki un visi, kas piedalījās izstādes un „lapiņas“ tapšanā. Nedēļu muzejā varēja iepazīties ar izstādi miniatūrā, ko izstādes iekārtotājs Valters Lindbergs bija atsstūjis no Parīzes.

Ar Briseles izstādi miniatūrā iepazīstas apmeklētāji.

17. novembrī, Latvijas 80. gadu dzimšanas dienas priekšvakarā, notika muzeja un Meklenburgas-Priekš-

Valters Nollendorfs dāvina jauniznākušo muzeja grāmatu Valsts prezidentam Guntim Ulmanim.

„Mēneša priekšmets” muzejā

1944. gada 10. novembrī Rojas ostu atstāja 5,5 metru gara koka zvejas laiva „M“ ar 17 bēgļiem, to skaitā 5 bērniem. Laivai bija piestiprināts **Latvijas karodziņš**, gatavots no Rojas pamatskolā atrastas drēbes. Bēgļiem

pomerānijas Landtāga kopīgi izdotās grāmatas *Latvijas Okupācijas muzejs / Lettisches Okkupationsmuseum* oficiālā prezentācija. Tajā piedalījās Latvijas Valsts prezidents un Okupācijas muzeja fonda Goda padomes loceklis Guntis Ulmanis, kā arī Meklenburgas-Priekš-pomerānijas Landtāga prezidents un pārstāvji. Landtāgs palīdzēja grāmatu finansēt ar DM 50,000 piešķirumu. Sakārā ar šo notikumu muzejs izveidoja izstādi, kurā apskatāmas grāmatā publicēto un muzejā izstādīto piemiņas lietu lielformāta fotogrāfijas ar tāiem paskaidrojumiem trīs valodās - latviešu, vācu un angļu.

18. novembrī muzejā visas dienas garumā varēja noskatīties vairākas videolentes - „Bērnu atmiņas par tēvu - Zigrīdu Anna Meirovicu“, „Latvijas valsts neatkarības ideja videoliecībās“, „Okupācijas muzeja izstādes atklāšana 10. novembri Briselē“. Pēcpusdienā sarīkojumā „Veltījums Latvijai“, kurā Valters Nollendorfs un Anda Līce lasīja savu dzeju, un dziedāja Ieva Kalniņa un muzeja administrators Andris Geidāns. Aukstākajā 18. novembrī pēdējos 100 gados apmeklētājus cienāja ar karstu piparmētru tēju un piparkūkām.

No kreisās: Andris Geidāns, Ieva Kalniņa, Anda Līce, Valters Nollendorfs

Iedzi bija no skolas mācību grāmatas izplēsta „navigēšanas karte“, un vācu jūras apsardzes atlauja braukt uz Vāciju.

Bēgļu grupiņu vadīja agronomi Pauls Treijers, kas kā Kārļa Ulmaņa valdības darbinieks un Rīgas apriņķa mazpulku inspektors bija izglītībās no izsūtījuma 1941. gada 14. jūnijā, un kura ģimenei draudēja briesmas, padomju varai atgriežoties Latvijā.

Bēgļu mērķis bija Zviedrija. Pie Melnsila vācieši laivu apšaudīja un izsauca krastā, tomēr atlāva braukt tālāk – uz Vāciju. Apbraukusi Kolkas ragu, laiva pie Mazirbes mainīja kursu un devās sniega putenī un nemierīgā jūrā Gotlandes virzienā. Pēc 20 vētrainām stundām, bēgļiem laimējās izvairīties no Gotlandes klinšainā krasta un iebraukt Slites ostā sestdien, 11. novembrī, pl. 11. Kad ostā izbeidza smelt no laivas ūdeni, caurā laiva pēc stundas nogrima.

Karodziņu muzejam aizdevusi Paula Treijera meita Dagnija Staško.

Ko saka jaunie darbinieki

„Par Okupācijas muzeju dzirdēju, mācoties LU Vēstures fakultātes 1. kursā (1995. g.). Pēc iepazīšanās ar eksposīciju nejauši uzzināju, ka šeit pieejami vairāki atmiņu vēstījumi par manu kura darba tēmu - „Latvijas jaunatne Vācijas Gaisa spēku palīgdienestā“. Ar OMF galvenā vēsturnieka R. Pētersona atļauju un arhivāres B. Radziņas palīdzību pieejamos materiālus izmantoju jau 3 gadus kura darbu izstrādei un, domājams, ar to palīdzību uzrakstīšu arī bakalaura darbu.

Mācoties augstskolā, domāju arī par darba iespējām. Vēlējos, lai darbs būtu saistīts ar Latvijas vēsturi un arī ar cilvēkiem. Par konkursu Videoprojekta līdzstrādnieka amatam uzzināju no R. Pētersona šī gada martā.

OM strādāju jau septiņus mēnešus. Nezinu, vai tas ir daudz vai maz, bet zinu tikai to, ka bez šī muzeja vairs nevaru iedomāties savu dzīvi, esmu jau kopš mazotnes patriotiski audzināta. Domāju, ka ar savu darbu es palīdzu Latvijai. Daudz gūstu, satiekoties ar cilvēkiem, kas, neskatošies uz likteņa triecieniem, spējuši sevī saglabāt vēstību, možu garu un optimismu.

Ceru arī turpmāk strādāt šeit, jo priekšā paveras plašs darba lauks.

Lelde Ozola
Videoprojekta līdzstrādniece

Videoprojekts

Šajā gadā joprojām turpinās 1996. gada 1. oktobrī aizsāktā Videoprojekta darbs pie videoliecību filmēšanas. Aizvien tiek uzklausīti cilvēku visdažādākie dzīvesstāsti. Šīs atmiņas uzklausot, paveras arī vairākas jaunas, vēsturē nepētītas tēmas – īsi pirms kara beigām ar izpletējiem nometi baltvāciešu brīvprātīgo grupu, lai viņi ar partizānu metodēm cīnītos okupētajā teritorijā (A. Vītolas videoliecība), sports un Gulaga sistēma (I. Prauliņas videoliecība) u.c.

Videoprojektānofilmētās liecības rūpīgi uzskaitām, noformējam un ierakstām reģistra grāmatā (Videotēkā līdz 1998. gada oktobrim ir reģistrētas 155 pilnas kasetes ar videoliecībam). Lai varētu ātrāk orientēties videoliecību saturā, videoprojektā ir pieņemta darbiniece - vēsturniece, kura analizē un nosaka galvenās pazīmes, aizpildot noteikta veida anketas. Jau ir izanalizētas 95 videoliecības. Tās vēlāk ievadīs datorā.

Dzīve ātri rit uz priekšu. Cik daudz pieredzes, bagātu, nozīmīgu un interesantu cilvēku aizgājis mūžībā. Te cilvēks ir, un te viņa vairs nav. Labi, ka šī pieredze un informācija paliek arī nākamajām paaudzēm. Mūžībā ir aizgājis dr. Dzintris Alks, kurš sastādīja represēto medicīnas darbinieku grāmatu „Latvijas mediķi politisko represiju dzirnās 1940 - 1953“; Aina Roze – grāmatizdevēja Jāņa Rozes meita, māksliniece; Jeļena Gerasimova – krievu pretošanās organizācijas dalībniece; Helmutis Meierovics – LR pirmā Ārlietu ministra Z. A. Meierovica dēls. Sakām šiem stiprajiem cilvēkiem paldies.

Lelde Ozola
Videoprojekta līdzstrādniece

Pētniecības programma

Programma izveidota nolūkā pētīt Latvijas okupācijas vēsturi (1940-1990) un izveidot Okupācijas muzeju par svarīgu Latvijas vēstures zinātniskās izpētes centru, balstoties uz visiem pieejamiem Latvijas un ārzemju arhīviem, muzeju un literatūras materiāliem, kā arī veicināt muzeja zinātnisko materiālu vākšanu. Pētniecības programma uzsākusi darbu pie šādām tēmām:

1. Genocīds pret latviešiem Padomju Savienībā 1930. gados (docents Aivars Beika).
2. Latviešu dzīve Gulagā no 1941. līdz 1990. gadam (maģistrs Ainārs Bambals).
3. Latvijas kolonizācija no 1944. līdz 1990. gadam (profesors Pēteris Zvidriņš).
4. Nevardarbīgā pretošanās Latvijā no 1944. līdz 1990. gadam (profesors Heinrihs Strods).
5. Masļenku traģēdija – Latvijas traģēdija (PSRS uzbrukumi Latvijas robežpunktīem 1940. gada 15. jūnijā) – OM Videoprojekta vadītājs Andrejs Edvīns Feldmanis.

OM PP paredz 1999. gada 25. martā sarīkot deportāciju 50 gadu piemiņai veltītu zinātnisku konferenci. Pētniecības programmas dalībnieki publicē zinātniskos pētījumus latviešu valodā un svešvalodās, lasa lekcijas, saskaņo savu darbu ar LU, LZA, muzejiem un ārzemju iestādēm. OM PP vada LU profesors Heinrihs Strods.

OM PP adrese: Brīvības bulvārī 32 (4. stāvā 51. istabā), Rīgā, LV-1050, Latvija

Tālrunis: 7281265

*Caur uguni un ūdeni viņi gāja,
bet nevienam neizdevās atņemt
sirdi paslēpto dzimtenes sapni.
Tagad laicība atdota zemei
kā rudens lapas,
bet dvēsele mūžībā aiziet -
dvēselei laicība - par knapu.*

Aina Roze
13.01.1927. - 5.10.1998.

Helmutis Meierovics
27.02.1914. - 27.06.1998.

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA (IP)

Zvārde muzejā un skolās

Visu pavasari un vasaru IP darbinieki OM vēsturnieka-kuratoria Matīsa Kotta vadībā vāca materiālus Latviešu fonda atbalstītajai tēmatiskai izstādei „Izpostītā zeme: Zvārdes pagasta iznīcināšana un atjaunošana“. Uz aicinājumiem OMF apkārtrakstā Nr. 5 un laikrakstā *Saldus Zeme* bija atsaukušies daudzi zvārdenieki, kas muzejnieku rīkotajās „ekspedīcijās“ piedāvāja savas fotogrāfijas, dokumentus un atmiņu stāstus, kurus arī filmēja OM video programmas vadītājs Andrejs Edvīns Feldmanis.

Eksperimentējot ar jaunām tehnoloģijām, izstādei gatavotas datorizētas karteres. Izmantoti arī daudzi no 2. pasaules kara un poligona laika atrastie spridzekļi un citi priekšmeti. Skati iekārtoja mākslinieks Andrejs Sebris ar palīdzi Elīnu Eleri, talkā pēdējos „naktsdarbos“ nākot turpat visai muzeja saimei.

Vēsturnieki Juris Zalāns, Ieva Gundare un Matīss Kotts „līmē“ vēsturi.

Atklāšanā 29. augustā pulcējās daudzi bijušie un tagadējie zvārdenieki no Latvijas un arī citām zemēm. PBLA Brīvības fonda priekšsēdis zvārdenieks Valdis Kārklijs pasniedza ASV zvārdenieču Rasmas un Ilgas Upmaņu un Ainas Zemdegas ziedojumu projektam – 1500 USD, kā arī Medņu un Kārklu ģimenes dāvanu - Vidvuda Medņa veidoto 15 min. video filmu par savu vectēvu, zvārdenieku Ansi Kārklu. Laikraksts *Diena* atreferēja izstādes atklāšanu ar krāsu fotogrāfiju pirmajā lappusē.

11. septembrī notika IP rīkotā ekskursija uz Zvārdes pagastu, kurā piedalījās gan muzeja darbinieki, gan Rīgā, Jelgavā un Saldū dzīvojotie zvārdenieki. Par izstādi un Zvārdes pagastu ir izveidots materiāls arī angļu valodā.

Zvārdes ekskursijas dalībnieki pie novērošanas torņa bijušajā poligonā.

Trīs no IP rīkotajām ikmēneša “Otrās otrdienas muzejā” programmām arī bija saistītas ar Zvārdes projektu.

- 11. augustā Pēteris Elferts stāstīja par Zvārdes poligona vēsturi un savu līdzdalību protesta akcijās pret poligonu 1980. gadu beigās;
- 8. septembrī LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Dabsaimniecības un valsts kadastru nodalas vadītāja Dzidra Hadopina referēja par Latvijas-Norvēģijas kopprojektu „PSRS armijas bāzu radītā kaitīgā ietekme uz apkārtējo vidi un ar to saistītās problēmas“;
- 13. oktobrī Latvijas valsts arhīva vēsturnieks Jānis Riekstiņš iepazīstināja ar dokumentiem, kas spilgti ilustrēja nelikumības un bezjēdzības padomju militāro bāzu iekārtošanā okupētajā Latvijā.

Novembra beigās Zvārdes izstāde ar 2 IP darbiniekiem sāks apceļot tās Latvijas skolas, kuras iesaistījusās projektā un pašas gatavo skates par okupācijas laika sekām savā novadā. Pirmā piestāšanās vieta – Cesvaines ģimnāzija, no 26. līdz 28. novembrim. Līdz šim Zvārdes izstādi uzņemti pieteikušās 9 skolas un viens muzejs.

IP darbinieki izbraukumā Mērsragā. No kreisās pusēs: Matīss Kotts, Zane Baķe, Ieva Gundare, Dagnija Staško, Valters Nollendorfs.

Skolotāju semināri

1998. gada pavasarī piedāvājām skolotājiem pirmās tematiskos vienas dienas seminārus *Padomju deportācijas* (2 reizes) un *Trimda un pasaules latvieši*. Tematiskie semināri ir ieguvuši lielu piekrišanu, un 4. - 5. decembrī esam ielūgti vest trimdas semināru uz tālu Latvijas stūri, pie Krāslavas rajona vēstures un kultūrvēstures skolotājiem. Krāslavā paplašināsim semināra programmu uz pusotrām dienām, lai IP konsultants Valters Nollendorfs varētu pastāstīt arī literatūras skolotājiem plašāk par trimdas latviešu kultūru un literatūru.

Visbiežāk piesakās vēstures un civīlzinību skolotāju grupas, kurām muzeja apmeklējumus organizē rajonu metodiskās apvienības. Reizēm šie skolotāji papildina OM IP piedāvāto programmu ar pašu sarunātu lektoru, izmantojot IP „bunkura“ telpas un IP darbinieku sarūpēto kafiju vai piparmētru tēju.

No 1998. gada 10. aprīļa līdz 3. novembrim 6 skolotāju semināros piedalījās 120 skolotāji.

Skolēnu un jaunatnes grupas muzejā

Okupācijas muzejs cenšas uzņemt visas skolēnu grupas, kas vēlas iepazīties ar muzeju. Iesaistām skolēnus interaktīvās tematiskās nodarbībās, kuras parasti ilgst ap pusotru stundu. Sevišķi daudz skolotāju vēlas vest savus skolēnus uz muzeju laikā ap 11. un 18. novembri. Reizēm kāda skola pēkšņi pasludina „muzeju dienu“ un nepieteikts ierodas „melnais tūkstotis“, ko grūti uzņemt muzeja ierobežotajās telpās. Taču darām, ko varam.

Priecājamies arī par jaunatnes organizāciju un vasaras skolu grupām. Tā, piemēram,

- 26. jūlijā muzeju apmeklēja „Saulgriežu“ vasaras skola – 40 skolēni un 12 darbinieki. Pēc muzeja apskates skolēniem par nacionāliem partizāniem stāstīja Satversmes aizsardzības biroja Totalitāro noziegumu dokumentācijas centra pārstāvis R. Jansons. Skolēni apskatīja arī Torņakalna vagonu OM darbinieka, bij. partizāna un deportētā, zemessarga Vladislava Priževoita vadībā.
- 16. augustā muzejā viesojās 18 jaunieši no ALA organizētās „Sveika, Latvija!“ programmas.
- 10. septembrī muzeju apmeklēja 3. Cēsu gaidu vienība, ar savas labvēles, Zigridas Ginters no San Paulu Brazīlijā, atbalstu.
- Daugavas Vanagu organizācija Latvijā ir izveidojusi bērnu un jaunatnes organizāciju „Vanadzēni“, kas darbojas pie Daugavas Vanagu Latvijas apvienības nodaļām, apvienojojot, pēc pašu teiktā, „to labāko no skautiem, gaidām un mazpulkiem“. Īpaši Gulbenes rajona DV vadītāji ir izrādījuši lielu interesiju, lai rajona vanadzēni apmeklētu un iepazītos ar Okupācijas muzeju. Tā muzejā jau IP nodarbībās piedalījušies meitenes un zēni ar vanadzēnu gaiši zilām „laivinīām“ un kaklasaitēm no Ērgļiem, Rankas un Tirzas, 6. novembrī gaidām trīs vanadzēnu grupas no Gulbenes skolām.

Rankas pamatskolas vanadzēni mācās par bēglu gaitām 1944. gada rudenī.

No 1998. gada 10. aprīļa līdz 6. novembrim ar ceļa naudu atbalstītas 13 skolu (18 grupas) 310 skolēni. Ceļa izdevumu atbalsta kopējā summa Ls 971,98.

Skolēnu un studentu grupu apmeklējumi Okupācijas muzejā Izglītības programmas ietvaros

no 1998. gada 10.04. līdz 06.11

Datums	Skola	Skolēni	Klase
11.04.98.	Krievu vidusskola	20	9
15.04.98.	Ciblas vidusskola	16	9
15.04.98.	Nītaures vidusskola	27	5
16.04.98.	Pededzes pamatskola (3 gr.)	45	9
17.04.98.	Pampāju pamatskola	16	9
17.04.98.	Grostonas pamatskola	10	
17.04.98.	Rīgas 88. vidusskola (3 gr.)	60	9
21.04.98.	Ozolaines pamatskola	9	9
23.04.98.	Rīgas Uzņēmējdarbības koledža	9	3. k.
06.05.98.	Rīgas 16. vidusskola (3 gr.)	45	9
07.05.98.	Rīgas 53. vidusskola (7 gr.)	89	6-9
12.05.98.	Svitenes pamatskola	23	8
13.05.98.	Krāslavas ģimnāzija	20	11
20.05.98.	Liepnas vidusskola (2 gr.)	30	5-9
21.05.98.	Rīgas Tirdzniecības tehnikums	15	1. k.
22.05.98.	Litenes pamatskola (2 gr.)	30	5-9
25.05.98.	Ludzas 1. vidusskola	20	12
26.05.98.	Garozas pamatskola (2 gr.)	40	5-9
26.05.98.	Lutriņu pamatskola	18	5
27.05.98.	Rīgas 8. pamatskola	4	8
27.05.98.	Kultūras akadēmijas studenti	12	
28.05.98.	Cieceres internātskola (2 gr.)	45	5
28.05.98.	Igaunijas pamatskola	15	4
01.06.98.	Bauskas 1. vidusskola (2 gr)	40	5-9
02.06.98.	Rīgas Tehniskā koledža	15	
20.06.98.	NBS Štāba bataljons	15	
26.07.98.	Vasaras skola "Saulgrieži"	52	
16.08.98.	Sveika, Latvija! dalībnieki	18	
09.09.98.	Olaimes 1. vidusskola	23	5
09.09.98.	Āgenskalna Valsts ģimnāzija (3 gr.)	58	8-12
10.09.98.	3. Cēsu gaidu vienība	15	
11.09.98.	Ogres 1. vidusskola	20	9
17.09.98.	Rankas pamatskolas vanadzēni (2 gr.)	28	5-9
17.09.98.	Rīgas vakara ģimnāzija	18	1. k.
23.09.98.	Jelgavas Spīdolas ģimnāzija	15	12
24.09.98.	Lūznavas lauksaimniecības tehnikums	12	4. k.
25.09.98.	Zeltiņu pamatskola (2 gr.)	22	5-9
29.09.98.	Rīgas 1. vakara maiņu skola	20	11
30.09.98.	Rīgas 46. arovidusskola (2 gr.)	27	2. k.
02.10.98.	Rīgas 11. pamatskola	20	5
06.10.98.	Ērgļu vidusskolas vanadzēni (2 gr.)	30	5-8
06.10.98.	Rīgas 1. speciālā internātskola	15	-
07.10.98.	Rīgas 1. vakara maiņu skola		9
08.10.98.	Vecsaules pamatskola	19	8-9
09.10.98.	Tirzas pamatskola (vanadzēni)	25	6 - 9
09.10.98.	Saldus pilsētas ģimnāzija (2 gr)	30	10-11
13.10.98.	Jumpravas speciālā internātskola	12	5-6
13.10.98.	Rīgas 1. vakara maiņu skola	20	12
14.10.98.	LU filoloģijas fakultātes studēti	20	
14.10.98.	Rīgas 1. vakara maiņu skola	15	10
20.10.98.	Saldus lauksaimniecības tehnikums (2 gr.)	30	
5.11.98.	Rīgas 22.vidusskola (2 gr)	30	9
6.11.98.	Gulbenes pilsētas skolu vanadzēni (3 gr)	31	5 -12
6.11.98.	Angļu ģimnāzija	26	5
	Kopā:	1313	

Sirsnīgi pateicamies visiem, kas atbalstījuši muzeja Izglītības programmu gan finansiāli, gan ar materiāliem un savām zināšanām, gan ar savu ieinteresētību un uzticēšanos mūsu darbam!

Top Okupācijas muzeja ekspozīcijas plāns

Strādāju Okupācijas muzejā, līdztekus studējot Latvijas Universitātē, vēstures maģistrantu programmā.

Mans darba uzdevums ir izstrādāt Okupācijas muzeja plānu, kas nepieciešams, lai noteiktu ekspozīcijas pašreizējo stāvokli un jautu izlabot neprecizitātes, kā arī izstrādāt priekšlikumus ekspozīcijas maiņai.

Sākotnējā posmā darbs notika ekspozīcijā. Katrs priekšmets, fotogrāfija vai dokuments tika raksturoti un iegūtā informācija līdz ar ekspozīcijas tekstiem ierakstīta speciālās tabulās. Nepieciešamo palīdzību un konsultācijas sniedza muzeja vēsturnieki M. Kotts un R. Pētersons, kā arī citi muzeja darbinieki. Šajā darbā pagāja augsts un lielākā daļa septembra.

Kad ekspozīcijas aprakstīšana bija pabeigta, manā rīcībā nonāca apjomīgs informācijas daudzums. Taču šī informācija vēl ne tuvu nebija pilnīga: vajadzēja noskaidrot eksponēto materiālu iegūšanas avotus. Muzeja fotonegatīv

kartotēka, arhīvā esošie avīžu materiāli un muzeja bibliotēka tika izmantota, lai varētu noskaidrot fotogrāfiju iegūšanas avotus, jo to vairums ļemts no grāmatām vai attiecīgā laika posma periodikas.

Darba gaitā tika atrastas atsevišķu paskaidrojuma tekstu neprecizitātes: tā, piemēram, zīmītei, kuru 1941. gada jūnijā no vagona izmetis Latvijas armijas kapteinis Aleksandrs Bolšaitis, paskaidrojuma tekstā kā autors bija minēts tiesliet ministrs Hermanis Apsītis. Stendā, kurā parādīta sīkzemnieku saimniecību veidošanās, nomainot attēlus palicis iepriekšējais paskaidrojuma teksts.

Paralēli ekspozīcijas plāna tapšanai veikta pamanīto kļūdu uzskaitē un minēti nepieciešamie labojumi.

Darba pēdējais nozīmīgais posms bija visas iegūtās informācijas ievadīšana datorā, kas sākās oktobra beigās un tika pabeigta 12. novembrī. Drīzumā Okupācijas muzeja ekspozīcijas plānu, kurš ir apmēram 550 lappušu liels, izdrukās un nodos muzeja padomes vēstures komitejai.

Inese Šnepsta
OMF zinātniskā līdzstrādniec

Šovasar Okupācijas muzejā strādāja arī pieci tautieši no Amerikas. Trīs bija Amerikas Latviešu jaunatnes apvienības (ALJA) stipendiāti: Līga Kalniņa, Richards Kalniņš un Aldis Purs. Līga un Richards astoņas nedēļas kā gidi rūpējās par muzeja apmeklētājiem, Aldis palīdzēja pie vairākiem Izglītības programmas projektiem.

Brīvprātīgi palīdzēt pieteicās Ruta Jostsone un Katrīna Baltmane. Viņas piepalīdzēja visādos darbiņos tieši tad, kad tas bija visvairāk vajadzīgs — joti saspringtajā Dziesmu svētku laikā.

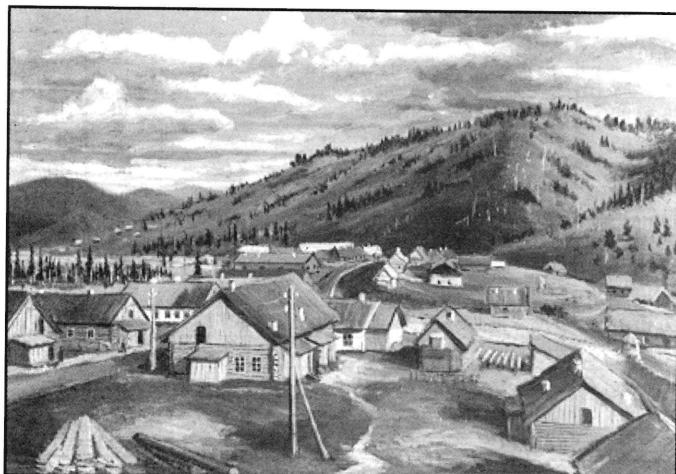
Okupācijas muzejs sirsnīgi pateicas Līgai, Richardam, Aldim, Rutai un Katrīnai par viņu palīdzību un laipnību, kā arī ALJAi par atbalstu muzeja darbam.

Jaunieguvumi

Ikvienam muzejā nonākušam priekšmetam, vai tas būtu sadzīves vajadzībām vai dvēselei domāts, ir sava dzīves stāsts, kuru pilnībā vairs nevaram izlasīt. Varam tikai minēt.

*Daba stāv pāri visam.
Tā nepazīst lāstu un naida.
Velti tu ieklausies šodien –
tik cieši tā visu skauj,
ka nedzird ne čuksta, ne vaida.
Un tu paliec tai vietā, kur stāvi,
vien atmiņa kājas turp auj.*

*Viņi nēma dzimteni līdzi,
bet ceļasomas negāja ciet,
tik liela dzimtene bija.
Tik liela, ka lika līdzi sev ciest,
locīt domas un ceļus
un visu mūžu
taisīties mājupceļam.*

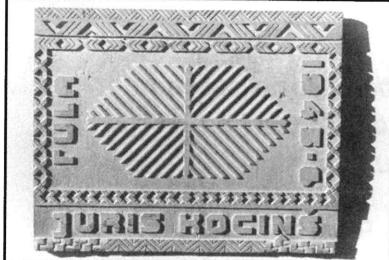

Kemerovas apgabalā, Novokuzneckā Leona Kļavinska gleznotā ainava „Verhñij Alžirag”

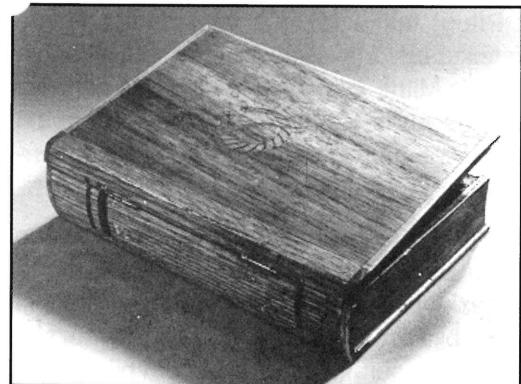

Kad no ASV bija saņemts galvojums, 6 cilvēku lielā Lazdu ģimene devās no bēgļu nometnes uz Grand Rapidiem Mičiganas pašvalstī. Vienu no pašu gatavotajiem koferiem muzejām dāvinājis OMF padomes priekšsēdis Paulis Lazda.

Tik daudz bija domāts par viņu,
mūsu dienišķo maizi,
ka nazis tās domas spēja
koka augumā griezt
tik dziļi, ka badu vairs nejūt,
tik skaisti kā lūgšanu kādu,
kas spēja atvairīt nāves seju.

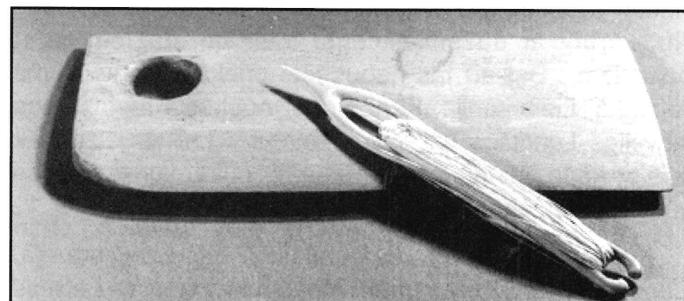

*Kas glabāja te savas rotas?
Kāds viņas vārds un dzīves gaita?
No kā tās kaltas bija?
Kur tagad meistars pats?
Vai ziemeļblāzmai domāta vai saktai
šī lādīte? Vai varbūt tikai sapnim?*

Jānis Kauliņš soda izciešanas vietā sastapa savu mūža līdzgaitnieci Anniņu.

*No mamuta kaula,
no tās senās saules,
kas glāstīja zemi,
lākos laikos tik baigu,
no mamuta kaula izdrāzot saivu kā laivu,
viņi nelaimē lielā atrada savu laimi.*

Ar šo saivu Jāns Kauliņš māsa Anna Kauliņa, viņš pats un viņa sieva Anniņa auda, lāpīja tīklus un zvejoja zivis pie Ustīportas, Jeņisejas deltā.

„Anniņa bija tiešām varonīgs cilvēks. Viņa bija mana sirdsapziņa, es rīkojos un izlēmu, arvien klusībā apdomādams, vai tas būs 100% taisnīgi un godīgi.“ Tā savās atmiņās „Stāstu jaunības draudzenei“ pieredzēto, un pārdzīvoto laikā no 1941. gada 14. jūnija līdz 1958. gadam rakstījis Jānis Kauliņš. Mūsu rīcībā ir gan šīs atmiņas, gan

*/Stāstu jaunības draudzenei
atmiņā palik parasti ja, pātkamēkalas.
redu sakot, 14.jūnijā stāstu ar savu glauku,
Platores īpītes tilta. Dieha bija saulaihe,
ārties spēcīg viņi tās pārītā mārem iecērīta.*

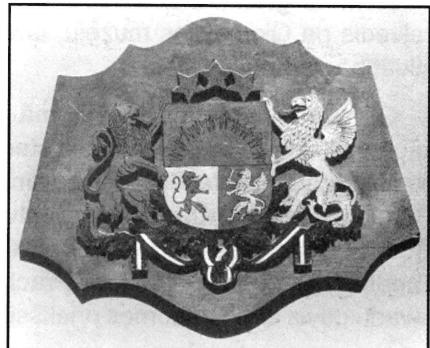
arī to autora fotogrāfijas un 40 fotofilmas, ko viņš uzņēma ar atsūtīto fotoaparātu. Fotogrāfiju kopēšanai viņš izmantoja sauli un spoguli.

*Uzšķilīes guntīņ,
iesit pa pirkstu galiem,
kā pārbaudot, vai vēl
dzīvi.
Pasaule ir tik aplama,
un liktenis sagāzies
greizi.
Uzšķilīes, guntīņ,
uzšķilīes vēl šo reizi...*

No kara līdmašīnas detaļām Vācijā, bēgļu nometnē pie Ķīles, ap 1946. gadu izgatavotās šķiltavas muzejam nodeva Ivars Muzikants.

*Darināt Latviju
visur,
kur vien latvieši
mājvietu rada,
atkārtot dzimtenes
vārdu
un tā – gadu pēc
gada,
līdz uzlec ģerboņa
saule
un apspīd līdz dzi-
lumiem visus.*

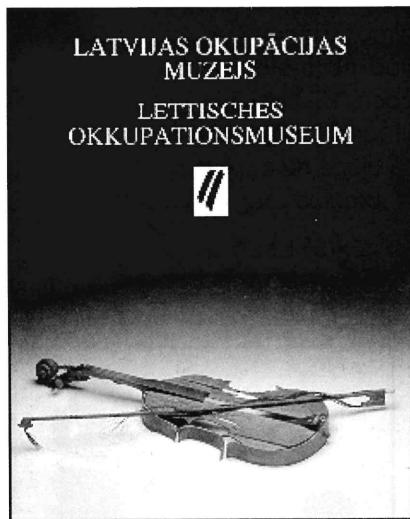

Bēgļu nometnē pie Ķīles (Vācijā) Harija Jostsona no finiera gatavotais un brāļa Jāņa izkrāsotais Latvijas Valsts ģerbonis, ko 1998. gadā muzejam nodeva Harija meita Ruta Jostsone.

*Brūnā bruņinieka pušu rautā
vēl viena brīvei uzskaņota stīga,
ar varonīgu skanējusi tautā,
ar galvas nolikšanu – nemirstībā.*

Latvijas Centrālās padomes priekšsēža un pretestības kustības vadītāja, Gestapo apcietinātā un Štuthofas koncentrācijas nometnē ieslodzītā Konstantīna Čakstes meita Anna Čakste-Rollins nodod arhivārei Brigitai Radziņai no nometnes sūtīto tēva vēstuli un K. Čakstes fotogrāfijas.

Okupācijas muzejs grāmatā

Latvijas okupācijas muzejs: Latvija zem Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas varas

1940-1991

Lettland unter sowjetischer und nationalsozialistischer Herrschaft: Eine Darstellung des Lettischen Okkupationsmuseums

Red./Hg. Valters Nollendorfs, Matthias Knoll. Rīga: OMF, 1998. 192 lpp./ Seiten

Šis ir tituļlapas virsraksts. Uz vāka rakstīts tikai *Latvijas Okupācijas muzejs/Lettisches Okkupationsmuseum* baltos burtos uz melna fona ar OMF emblemu baltā lauciņā, bet apakšā, jau uz gaiša fona – lauskas no vijoles, ko Vologdas invalīdu nometnē Vorkutā 1952./1953. gadā no plāniem dēļšiem un zupas kauliem darinājis Voldemārs Sproģis. Lielformāta grāmata četrkrāsu iespiedumā, sava veida ceļvedis pa Okupācijas muzeju, latviešu un vācu valodā atklātībā parādījās oktobrī.

Grāmatas iekārtojums visumā seko muzeja iekārtojumam, un tajā izlietoti muzeja stendu teksti, dokumenti un ilustratīvais materiāls, viss saīsinātā vai izlases veidā. Grāmatas priekšvārdus snieguši Latvijas Valsts prezidents Guntis Ulmanis un Meklenburgas-Priekšpomerānijas Landtāga prezidents Rainers Prachtls (Rainer Pracht). Ievadu devis OMF padomes priekšsēdis Dr. Paulis Lazda.

Sevišķa 46 lappušu gaŗa nodaļa veltīta deportāciju un GULAGa pārdzīvojumam, kur pilnās krāsās skatāms deportāciju vagons Torņkalna stacijā, muzeja barakas makets un muzejā izstādīto piemiņlietu izlase — sākot ar GULAGa dzelžstieplēm un beidzot ar Viktora Šmita „atgriešanās čemodānu.“ Šī nodaļa parāda individuālos likteņus uz lielās vēstures fona, liecinot par izdzīvošanu necilvēcīgos apstākjos un spēju saglabāt nevien dzīvību, bet arī cilvēcību un gara cēlumu.

Grāmata tapa gada laikā, un tas bija bagāts, bet saspringts gads. Grāmatu redīģēju kopā ar Matiasu Knolu (Matthias Knoll). Knolls arī atbildīgs par vācu tulkojumiem. Knolls ir vācu dzejnieks un tulkoņš, kas dzīvo un strādā Rīgā un Joti labi iemācījies latviski. Es tulkoju, cik vajadzēja, no oriģināliem vācu tekstiem. Grāmatas saturā tapšanā un redīģēšanā piedalījās arī mūsu pašu vēsturnieks Rihards Pētersons, kurš palīdzēja fotografiju un dokumentu sagādē un pārlasīja tekstus no vēsturiskā viedokļa. Politoloģe Eva-Klarita Onkene (Eva-Clarita Onken) gādāja par paskaidrojošām definīcijām un atbildēja par Vācijas okupācijas

laika vācisko tekstu tulkošanu un redīģēšanu. Meklenburgas-Priekšpomerānijas Landtāga preses referents Hendriks deBūrs (Hendrik deBoer) un vēsturnieks Helker Pflügs (Helker Pflug) lasīja tekstus un sniedza savus komentārus un ieteikumus. Mākslinieciski grāmatu iekārtoja un vāku veidoja Alnis Mitris, bet krāsu fotografijas darināja Fotocentra fotografs Juris Kalniņš. Muzeja darbinieki palīdzēja gan ar padomu, gan palīdzību, gan ar uzmundrinājumu, kas reizēm bija Joti vajadzīgs.

Ideja lūgt finansējumu no meklenburgiešiem radās Matiasam Knollam pēc tam, kad 1996. gadā Landtāga delegācija bija iepazinušies ar muzeju. Landtāga delegāti, ieskaitot prezidentu, bija izrādījuši dzīvu interesu par muzeju, un tāpēc arī pēc neilgas sarakstes un sarunām bija gatavi atvēlēt līdzekļus grāmatas tapšanai. „Vēlējāmies īpašo latvisko vēstures skatījumu pieejamu plašākai publikai — ne tikai Latvijā, bet arī, piemēram, Vācijā,“ priekšvārdos raksta Rainers Prachtls.

Tie, kas grāmatu jau paguvuši redzēt, nereti prasa, vai domāts par izdevumu arī angļu valodā? Ir domāts. Derētu protams, arī krieviski, bet tas ir vēl tālāks nodoms. Tā ka visi materiāli šai grāmatai ir jau gatavi CD formatā, atliek vienīgi vāciskos tekstus atvietot ar angļiskiem un iespiest. Nu, varbūt ar dažām akcentu maiņām, dažiem uzlabojumiem. Bet arī tas nebūs lēts prieks. Ja nu mums Amerikā, Lielbritānijā, Kanādā vai Austrālijā rastos kāds labvēlīgs „Landtāgs“ vai devīgs labvēlis ... Laikam jau grūtāk būs ar kādu līdzīgu labvēli Krievijas pusē, kur tās pašas vēstures traktējums radikāli atšķiras no mūsējā.

Kur un kā grāmatu varēs iegādāties? Katrā ziņā muzejā. Cenu esam noteikuši šādam izdevumam zemu, lai Latvijas iedzīvotāji to varētu iegādāties: Ls. 5,-. Ceram, ka tie, kas varēs, papildus dos ziedojumu muzeja darbam. Vācijā grāmatu izplatīs apgāds *Wissenschaft und Politik* Ķelnē. Paredzamā cena DM 40,-. Citur pasaulē USD 25.00 plus USD 10.00 pārsūtīšanai.

Valters Nollendorfs

ARTHUR ANDERSEN

Arthur Andersen SIA

11. novembra krastmala 23
LV-1050, Rīga, Latvija

Tālrunis: (371) -732 1140
Fakss: (371) -783 0484

Latvijas 50 gadu okupācijas
muzeja fonda vadībai

Mēs esam veikuši klāt pievienotās "Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonda" (sabiedriska organizācija, kas reģistrēta Latvijas Republikā) finansiālās darbības deklarācijas un pārskata par saņemtajiem un izlietotajiem ziedojuumiem 1997. gadā revīziju. Par šiem pārskatiem ir atbildīga "Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonda" vadība. Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko mēs izsakām par šiem pārskatiem, balstoties uz veikto revīziju.

Mēs veicām savu revīziju saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standarti. Šie standarti nosaka, ka mums ir jāaplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka šajos pārskatos nav būtisku klūdu. Revīzija ietver summu un citas informācijas pamatojuma pārbaudi izlases veidā. Mēs esam pārliecināti, ka mūsu veiktais revīzijas darbs ir devis mums pietiekamu pamatojumu atzinuma izteikšanai.

Pēc mūsu domām, iepriekš minētā finansiālās darbības deklarācija un pārskats par saņemtajiem un izlietotajiem ziedojuumiem sniedz skaidru un patiesu priekšstatu, visos būtiskos aspektos, par "Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonda" finansiālo darbību 1997. gadā, un šīs atskaites ir sastādītas saskaņā ar Latvijas Valsts ieņēmumu dienesta prasībām.

ARTHUR ANDERSEN

Torben Pedersen

Elīna Mocāne
Sertifikāts nr. 111

Revīzija tika pabeigta 1998. gada 17. jūnijā.

Paldies ziedotājiem

Arī šī gada pirmajā pusgadā esam saņēmuši ziedojušus dažādu valstu valūtās. Jūsu devums tiks pielīdzināts Latvijas valsts valūtai - latam (iekavās salīdzinājumam - ASV dolāri).

Piemīnas ziedojuumi

1998. gada 1. pusgads

Aizvestos radus un draugus pieminot – Elmārs Freibergs

Nonas Augules pieminai – Studenšu korporāciju kopa Sidnejā

Veroniku un Ernestu Aunipus pieminot – Herberts un Rute Ule

Bernarda Austruma pieminai – Lithuanian American Community of Omaha

Alīsi Bērziņu pieminot – Vilnis, Maija un Laila Strēlnieki

Tēvu Andréju Brekteri un brāli Visvaldi Brekteri pieminot – Lidija Ūdris

Augusti un Arno Dīkmanus pieminot – Austra Reitere

Mariju Mednis-Dzirkals pieminot – Tālivaldis un Zīle Dumpis

Žāni Elfertu pieminot – Veronika Elferts

Voldemāra Gerlina pieminai – no vina draugu pulka – Ināra Gerlina

Tēva – Vija Glāves pieminai, kuru komunisti aizveda 1941. gada 14. jūnijā – Vija Dāle-Kleedorfer

Tālivaldi un Klaudijs Indru pieminot - Hugo un Velta Liepiņš

Mātes Rotas īverts pieminai – Dace Pencis un Jānis īverts

Rotas īvertes pieminai – Ansis un Antra Bērziņš, Margarita Delle, John J. Leimanis, Benita E. Lemon, B. Rancis, Nikolais un Rita Reinfelds, Osvalds un Asja Sape, Arvids un Arija Timermanis, Galina Upite, Erika Zirnītis, Arvids Žigurs, Colorado Springs Utilities, Evangelical Lutheran Latvian Parish of Colorado Springs & Vicinity, Evangelical Lutheran Latvian Parish Ladies Auxiliary, Latvian Association of Colorado Springs

Kārja (Jansona) Jaunārājs pieminai – Jānis Vitauts Jaunārājs

Tēva, kapteina Roberta Kalnīna pieminai – Skaidrīte Hagelis

Jāni Kaminski – pēdējo brīvās Latvijas Finanču ministru pieminot – Zenta J. Cāzners

Vilhelma Kanepa pieminai – Indriķis un Yolanta Kanepa

Elvīras Karlsons pieminai - Margita Zeps

Jēkabu Klavīnu pieminot – John un Olga Klavīns

Mārtīnu Rudolfu un Veltu Mīzis Kūriņu pieminot – Baiba Kūriņa Gillard

Austri M. Kirsi pieminot – Erika Kirsis

Irmu un Voldemāri Liepiņus pieminot – Liega Arnett

Ellas Liliensteins pieminai – Miķelis Laurens

Kapteina Kārja Līdaka pieminai – Dagnāra Strautiņa

Rūdolfa O. Mikelsonu pieminot – J. George un Muriel M. Mikelsons

Alberta Neidera pieminai – Roberts Seisums, M.D.

Vira Imanta (Paegles) pieminai – Līlīja Paegle

Friča Pakuļa pieminai – Aija Pakulis

Maigona krūsttēva, Oskara Pēkšēna pieminai, kurš miris Sibīrijā – Maigonis un Tija Krūmiņš

Brāja dzintara Priednieka pieminai - Kaija Wendt

Rājumu Harija pieminai – Edgars un Erna Krastkalns

Valiju Lazdinu-Rīteri un Kārli Ošīnu (senioru) pieminot – Jānis un Ilga Inveiss

Krustmāti Veltu Rapss un viņas vīru Eduardu pieminot – Visvaldis un Hilda Rumpēteris

Hugo Riekstiņa pieminai – Rūsiņš un Daina Albertiņš

Hildas Valījas Veras Rodums pieminai – Bukskauntijas latv. ev. lut. draudze

Sibīrijā nogalinātās Kārli un Jāni Sānu pieminot – Vella I. Sāns

Mārtīna un Ievas Straumanu pieminai – Joseph un Lilita DiLallo

Māsas Olgas Šints pieminai – Nikolajs un Hilda Spāks

Jāni un Rozalīju Treijs pieminot – Balva Students

Arnolda Tupurīša pieminai – Melita Tupurītis, Fr. Andersons, Miķelis un Lilita Austriņš, Jānis un Biruta Avotiņš, A. Ābolīņš, Valija Ābolīņš Ēriks un Lucija Bērstis, Eduards Bērziņš, Dzintra Bungs, J. Bungs ar kundzi, Elga Dūnis, Rudolfs un Spodra Gendrikovs, Marta Gulbis, J. Jablovskis ar kundzi; A. Kajaks ar kundzi, Roberts A. Kengis, John Kins, Dace un Arnis Kīns, Juris un Olita Kīns, Māra Kīns, J. Klebers ar kundzi, Zulfiye B. Koymen, B. Robert B. un Kimberly J. Livingston, Atis P. un Daina Līzenbergs, Dr. Konrāds un Aija Lubavs, Vilis un Mirdza Mikelsons, Arnis un Diana Pone, Dr. Jānis un Valentina Pone, E. Ramanis, Harry un Mirdza Rollis, Leon un Mary Scott, Jānis Vanags, Latviešu biedrība Kalamazū, Prairie Shore Properties, Inc., U.S. Equities Development, Inc., W.E. O'Neil Construction Co.

Mildas Upītes draugu un ģimenes ziedojuums, pieminot viņu aizejot mūžībā – Sv. Pāvila latviešu ev. lut.draudze Detroitā

Brālēnu Juri Upmani pieminot – Ilga Upmanis, Rasma S. Upmanis

Jāņa Veilmana pieminai – Zelma Sedliņš

Advokāta Georga Vēža bērēs – Juris Liepiņš

Jubilejas veltes - Okupācijas muzejam

Dr. Tālivalda Dumpa dāvana Okupācijas muzejam viņa 100 gadu jubilejas dienā

Draugu apsveikums Friča Līduma 85. dzimšanas dienā – Fricis un Antonija Līdums

Eilandu un Nīgalu ģimeņu jubilejas velte – Maija un Modris Mednis

70 gadu dibināšanas dienas atcerei – Studenšu korporācija Varavīksne

Publicējam arī **Latviskā mantojuma fonda ziedotāju sarakstu**,

kuri Okupācijas muzejam ziedoja 1997. gada nogalē,

taču viņu vārdus saņēmām Rīgā (kur top Okupācijas muzeja apkātraksts) tikai šī gada jūnijā.

Zelma Alksnītis, Sk. Andersons, Anonīms, Anonīms, Baiba Ausinsch, I. Ābelītis ar kundzi, Pēteris Bite ar kundzi, Ojārs Brūveris, B. Bukovskis, Uldis Bušs, Valija Čanders, Dr. Ilga K. Dinbergs, Māra Dole, M. Duhms ar kundzi, Stanislavs un B. Duļevskis, L. Eglītis ar kundzi, Ā. Gailītis ar kundzi, V. Grāvītis ar kundzi, Ē. Grīnbergs ar kundzi, Andrejs un Inta Grots, MD, Gunārs Grūbe, Irēne Jansons, E. Kaktiņš ar kundzi, I. Kalniņš ar kundzi, J. Kaža ar kundzi, Saiva Kostecki, Olģerts Kutcers, Nora S. Küla, Jānis Līvens, O. Ozols ar kundzi, Ilēāna Prancāns, Maija Priede, Andris Priedītis, Laila Prosser, A. Pūpols ar kundzi, Eleonora Rampāns, A. Raņķis ar kundzi, Austra un L. Reiters, Helmi F. un J. Rožankowsky, Ruta Straumanis, S. K. Ūdris, Elvīra Vaivariņš, Artūrs Veidītis, Gunārs un Māra Vilciņš, Dr. Bertrams Zariņš, Māc. Richards Zariņš.

Akadēmiskā vienība *Austrums*, Amerikas Latviešu tautiskā savienība, Bostonas latviešu ev. lut. Trimdas draudze, Bostonas latviešu kredītsabiedrība, Bostonas Pensionāru biedrība, Daugavas Vanagu un Vanadžu apv. Bostonā, Fraternitas Metropolitana Ārpus Latvijas Kopa, Studentu Korporāciju kopa Bostonā, Latviskā mantojuma fonds Bostonā, The Vilis Pasts Trust.

1998. gada 1. pusgada ziedotāju saraksts no 1998. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam

**Vislielākie ziedoņumi no Ls 2500
(~ USD 4250)**

Anonīms, Izglītības Fonds, Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi“, Latviešu fonds, Latviskā mantojuma fonds Bostonā Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība (PBLA).

**No Ls 500 līdz 2499
(~ USD 850-4250)**

(Johans) Gaiļa kungs, Dr. Aina Galēja-Dravniece, Juris un Rita Petričeki, Aivars Slucis, M.D., Amālija Švechs, Herberts un Ruta Üle. Amerikas Latviešu palīdzības fonds, Austrālijas latvieši, Bukskauntijas un apkārtnes latv. ev. lut. draudze, Čikāgas Latviešu draudžu sadarbības kopa, Daugavas Vanadzes ASV - Nudžersijas kopa, Daugavas Vanagi ASV - zemes valde, Daugavas Vanagu Apvienība Čikāgā, Daugavas Vanagu Apvienība Vašingtonā, Daugavas Vanagu fonds Anglijā, Daugavas Vanagu Kanādā valde un nodaļas, Daugavas Vanagi Bostonā, ziedoņums Grand Rapido latviešu org-ju padomes 14. jūnija atceres sarīkojumā, Ģenerāla K. Goppera Fonds, Jāņa Daliņa piemiņas fonds Austrālijā, Kanādas Daugavas Vanagi Hamiltonas nod., Milvoku Latviešu ev. lut. Sv. Trīsvienības draudze, Saginavas Latviešu klubs, Studenšu korporācija Varavīksne.

**No Ls 250 līdz 499
(~ USD 425-850)**

Rasma un Aleksandrs Aistrouts, Daina un Bruno Baumanis, Vija Dāle-Kleedorfer, Ināra Gerliņa un draugi, prāv. Alberts un Gārija Ozols, Aija Pakulis, N. Puriņa, Dr. Leonīds un Maruta Raterman, Sandra Kronīte-Sīpola un Uldis Sīpols, Nikolajs un Hilda Spāks, Jūlijs Vilde, Dr. Zigfrīds un Paulīne Zadvinskis.

Baltic American Committee of Greater Cleveland, Ciemis Latvijā pie Garezera (Mich.), Daugavas Vanadzes Bostonā, Daugavas Vanadžu kopa Nujorkā, Daugavas Vanagi Ročesterā, Daugavas Vanagi un Vanadzes Klīvandē, Daugavas Vanagu apvienība Klīvlandē, Daugavas Vanagu Apvienība Linkolnā, Grand Rapidas latviešu Kreditbiedrība, Grandrapido latviešu ev. lut. draudze, Indianapoles Latviešu organizāciju padome, Latvian Relief Assn. of Nebraska, N.J. Latvian Federal Credit Union, Saginavas ev. lut. draudze, St. Pētersburgas latviešu ev. lut. draudze un sabiedriskās organizācijas.

**No Ls 50 līdz 249
(~ USD 85-425)**

Raits Aistars, Irene Alunāns-Zajāns, Ēriks Ābolīņš, Edīte Ābolīņš, Olģerts Balodis, Valdis Bērziņš, Ojārs un Brigita Bērziņš, Dr. J. Beldavs, Gunārs un Astra Blaumanis, Aleksandrs Briedis, Aleksandrs un Aina Brikmanis, Zenta J. Cāzers, Voldemārs un Marianna Dadzis, Fricis un Irēne Danga, Jānis un Ārija Deglis, Joseph un Lilita DiLallo, Rita Drone, Dr. Tālivaldis un Zīle Dumpis, Visvaldis un Sigrida Dzenis, Andrejs Eglīte, Veronika Elferts, Elmārs Freibergs, George J. & Patricia B. Garnelis, Jānis Gobīņš, Alfreds Grāmatīšs, Krišjānis un Johanna Grants, Māris Graube, Sigurd Grava, Māc. Ilze Grendze, Maija Grendze, Andrejs un Inta Grots, M.D., Skaidrīte Hagelis, Daumants un Biruta Heisteri, J. Jablovskis ar kundzi, Gunārs P. un Veva Jakobsons, Jānis Vitauts Jaunarājs, Dace Johnson, Indriķis un Yolanta Kaņeps, Roberts un Mirdza Karlsson, John Kins, Dace un Arnis Kīns, Valdis Krādziņš ar ģimeni, Edgars un Erna Krastkalns, Maigonis un Tija Krūmiņš, Paulis un Rita Kubuliņš, Dr. Pauls Kupčs ar kundzi, Dace Ķezbers, Ērika Kirsis, Kārlis Kirsis, Dr. Andrejs un Ilona Kīsis, D.D.S., Mirdza Lasmanis, Fricis un Antonija Līdums, Antons Lielbārdis, Hugo un Velta Liepiņi, Olģerts un Lilija Linde, Robert B. un Kimberly J. Livingston, Vidis Malējs, Visvaldis Mangulis, Māris Mantenieks, Maija un Modris Mednis, Vija Miezītis, J. George un Muriel M. Mikelsons, Artūrs un Margarita Nīkurs, Lilija Paegle, Gunta un Ārijs Pakalns, Dzintra K. Paupe, Dace Pencis

un Jānis Ļverts, Piekusis ar ģimeni, Jānis Ilgvars Plūme, Alberts un Vera Prāvs, Stanley un Velta Pudans, Andris Ramans, Juris un Lauma Reinfeldi, Dr. Sigrida Renigere, Jānis un Brigitā Robiņš, Edgars Rodums, Ella Rolava, Alfrēds Rozentāls, Ints un Ilze Rupners, Vella I. Sāns, Jānis Skābards, Andrejs un Velta Spārniņš, Ilga Strazdiņa, Balva Students, Alma un Fricis Šteinmanis, Edvīns un Zaiga Tums, Valdis M. Tums, Alfreds un Mīrda Ūdenāns, Lidija Ūdris, Ansis E. Uibo, Olita Valainis, Jānis un Ausma Vilciņš, Rasma Vilciņš, Rasma un Stanislavs Vugulji, Māc. Richards Zariņš, Ģirts un Maija Zeidenbergs, Gunārs un Māra Ziediņš, māc. Arvīds un Zigrīda Ziedonis, Lauma un Ivars Zušēvics, Andrejs Zvejnieks.

Belgijas latviešu nacionālā komiteja, Colorado Springa latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Daugavas Vanadzes Grandrapidos, Daugavas Vanadžu Brisbanes kopa, Daugavas Vanadžu Toronto nodaļa, Daugavas Vanagi Zviedrijā, Daugavas Vanagu apvienība Floridā, Daugavas Vanagu apvienība Ziemeļrietumos, Daugavas Vanagu fonda Bedfordas nodaļa, Daugavas Vanagu fonda Boltonas nodaļa, Daugavas Vanagu Otavas nodaļa, Dienvidfloridas Latviešu biedrība, Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība, Grand Rapidu un apkārtnes latviešu pensionāru biedrība, Grandrapidu latviešu katoļu draudze, Grandrapidu Latviešu biedrības Dāmu pulciņš, Kentukijas Latviešu klubs, Lansingas latviešu ev. lut. draudze, Latviešu Akadēmiskā kopa Minneapolē, Latviešu biedrība Norvēgijā, Latvijas Atbalsta grupa Sanfrancisko, Linkolnas Latviešu ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Milvoku Tālavas 15. gaidu vienība, Nubransvikas-Leikvudas draudzes Dāmu komiteja, Nujorkas Latviešu biedrība, Omahas draudze, Otavas Latviešu biedrība, Otavas latviešu ev. lut. Miera draudze, Prairie Shore Properties, Inc., Sidnejas latviešu biedrības Dāmu kopa, Sietlas Studenšu Korporācijas kopa, Sirakūzas Latviešu tautas atbalsta kopa, St. Pētersburgas (Floridā) latviešu biedrība, Studenšu korporāciju kopa Sidnejā, Sv. Pāvila latviešu ev. lut. draudze Detroitā, tautieši Kanādā un tās apkārtnē, Toronto Latviešu biedrība, U.S. Equities Development, Inc., Vilmingtonas un apk. latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Vilmingtonas un apkārtnes latv. ev. lut. draudze, Vilmingtonas Sporta kopa, Viskonsinas Latviešu kredītsabiedrības M. D. V. kopa, W.E. O'Neil Construction Co.

Līdz Ls 50
(~ USD 85)

Ingrīda Aide, Aivars un Lidija Aistars, Osvalds un Agnija Aizstrauti, Ernests un Olga Akerbergs, Arnis Akselis, Imants un Vaira Akselis, Rūsiņš un Daina Albertiņš, Ilga Amatnieks, Fr. Andersons, Liega Arnett, Miķelis un Lilita Austrīņš, Jēkabs Auziņš, Jānis un Biruta Avotiņš, A. Āboliņš, Valija Āboliņš, Kārlis un Vija Bambe, Ēriks un Lucija Bērstis, Aida Bērziņš, Ansis un Antra Bērziņš, Eduard Bērziņš, Agris un Ausma Biks, Ruta un Aldis Birzuļi, Milda Boksis, Alfrēds un Herta Braunfelds, Arnis Bušs, Felikss un Elfriede Buks, Dzintra Bungs, J. Bungs ar kundzi, Aivars Celmiņš, Astrīda Cox, Gunārs un Elga Čače, Ilze Daliņa, Oskars Danīlovs, Pēteris un Mīrda Daugavietis, Arvīds un Vija Dāvidsons, Helēna Dāvis, Raifs, Kay Anne un Karena Day, Elza Deimants, Margarita Delle, Marija Didrichsons, Jānis Donis, Elga Dūnis, Arvīds un Zelma Dzirkalnis, Jānis Egle, Arsene Eglis, Uldis un Inese Erdmanis, Ausma V. Erikson-Melnbrence, Jānis Ezergailis, Marija Felkers, John E. Galējs, Rudolfs un Spodra Gendrikovs, Ilga Gertners, Visvaris un Ausma Giga, Anna Grasmanis, Ināra un Valdis Graudiņš, Alfrēds Gruntāls, Marta Gulbis, Arvīds un Hedvīga Harju, Jānis un Ilga Inveiss, Astrīde Ivaska, A. Jakobsone, H. Jakobsons, Dzintra Janavs, Angelika Jansons, Anita Jansons, Valentins un Ausma Jaunkalnietis, Irma un Andris Jaunzemis, Maija Jaunzemis, A. Kajaks ar kundzi, Alma Kalnājs, Elmārs Kalnaraups, Imants un Ruta G. Kalnīņš, Artūrs Kazlovskis, Roberts A. Kengis, John un Olga Kļaviņš, Juris un Olita Kīns, Māra Kīns, Lidija Kiršteins, J. Klebers ar kundzi, A. Kliešmeta, Dzintra Kornets, Zulfiye B. Koymen, Monika Kozulīna, Vita Kristovska, Roberts Krūklītis, Edgars Krūmiņš, Ida un Gothards Krūmiņš, Verners Krūmiņš, Zinta un Arvīds Kūlīts, Baiba Kūriņa Gillard, Arvīds un Zelma Kēpītis, Mīrda Kuze, Dr. Jānis Labsvīrs, Indulis Lācis, Aldis Lapiņš, Elza Laukviņa, Miķelis Laurens, Erna Lēmane, John J. Leimanis, Benita Lemon, Arvīds Līdacs, Indulis Liepiņš, Juris Liepiņš (Georga Vēža bērēs), Roland un Robella Lietapurs, Benita Linde, Atis P. un Daina Lizenbergs, Dr. Konrāds un Aija Lubavs, Berta Mainis, Marija Mauce, Māc. Jānis un Irene Mednis, T. Meijers, Lilija Melgalvis, Austra Mežaraupa, Elvīra Robins un Laila S. Michelsons, Zigmīd E. un Ingrīda Mielens, Nora Mičule, Ivars un Rota Miezītis, Anda Miglis, Vilis un Mīrda Miķelsons, Jāzeps Miltiņš, Elma Miniats, Alfrēds Minka, Juris un Ruta Moruss, Astrīda Muižnieks, Georgs Nariņš, Gunta Orleāns, Izabella un Alberts Osītis, Maigonis Otto, Tālivaldis un Elza Paegle, Olita Paleja Grigors, Ilmārs Pētersons, Irma Pelds, Ērika Penīkis, Leonija Petraška, Biruta Petrapša, Ivars un Zaiga Petrovskis, Rasma Plāte, Valija Polis, Arnis un Diana Pone, Dr. Jānis un Valentina Pone, Raimunds J. un Vilma Prūsīs, Mīrda Puriņa, Pēteris un Rūta Puriņš, Ruta Putnīš, Anda Rabācs Foster, Andrejs Radziņš, E. Ramanis, B. Rancis, Nikolajs un Rita Reinfeldi, Austra Reitere, Jānis Riekstiņš, Jūlijs un Ksenija Riekstiņš, Dr. Emīlija Riekstniece, Harry un Mīrda Rollis, Māra Rozentāls, Augsts un Julieta Ruberbergs, Visvaldis un Hilda Rumpēteris, Dr. Arnolds un Līga Ruperts Ellīja Russell, Ron un Maija Russell, Asja Sākums, Osvalds un Asja Sape, Leon un Mary Scott, Zelma Sedliņš, Roberts Seisums M.D., Aina Silkalne, Selga un Eduards Silkalns, Dr. Jānis (John) G. Sineps, Jānis Sinka, Antonia Sīkēvics, Anna Skara, Lūcija Skuja, Edīte Sobojevska, Gunnars un Dzidra Spielbergs, Ilgvars un Aija Spilners, Sandra Spolītis, Jānis Sproģis, Biruta Spruds, A. Stiebrīns, Gunārs Stopnieks, Ringolds un Lidija Straume, Dagnāra Strautiņa, Vilnis, Maija un Laila Strēlnieks, Aivars un Maija Stumbriņi, Maija un Gunārs Stumbriņi, Austra Šēmele, Danute Šķīrmants, Hilda Šneiders, Ernests un Marija Šperliņš, Harijs Taube, Arvīds un Ārija Timermanis, Leonīds Tomsons, Ruta Treknais, Aina Trumpis, Rūta Tuklers, Jānis M. Tums, Mēliņa Tupurītis, Mīrda Ūdris, Teodors un Lidija Uldriķis, Ojārs Upatnieks, Galina Upite, Edvīns Upītis, Ilga N. Upmanis, Rasma S. Upmanis, Aina Valdmānis, Ināra un Aivars Vallis, Jānis Vanags, Auguste Vedējs, Alfrēds H. un Anna L. Veinbergs, Kaspars Videnieks, Gunārs Vijups, Aivars Vilemsons, Anna Vilks, Zigrīda Vilks, Bronīslavas un Marija Visockis, Valdis Vitols, Aleksandrs un Elizabete Vittands, Harijs un Irēne Vunge, Jānis Zadvinskis, Pēteris Zāltiņš, Jānis Zēles, Imants Zeidlickis, Teodors un Biruta Zeltiņš, Margita Zeps, Maija Zīle, Erika Zirnītis, Viktorija Zušmanis, Jānis un Andra Zvārgulis, Alfreds un Rasma Zvirbulis, Arvids Žīgurs.

Adelaide latviešu pensionāru kopa, Colorado Springs Utilities, Daugavas Vanadzes „Saules“ novadā Anglijā, Daugavas Vanagi Detroitā, Daugavas Vanagi Minnesotā, Daugavas Vanagi Nūdžersijā, Demoinas un apkārtnes tautiešu anonīms ziedojuums, Evangelical Luth. Latvian Parish of Colorado Spring & vicinity, Evangelical Lutheran Latvian Parish Ladies Auxiliary, Grand Rapidas Daugavietes kopa, Grandrapidu latviešu ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Latvian Association of Colorado Springs, Latviešu biedrība Kalamazū, Latviešu ev. lut. baznīca Amerikā, Lithuanian American Community of Omaha, Melburnas latviešu ciems, Melburnas latviešu katoļu draudze, Takomas latv. ev. lut. draudze, vācu grupa no Geras.

Sarakstus sastādīja Daina Ozoliņa

Atvainojamies, ja sarakstā ir gadījusies kāda klūda. Laipni lūdzam uz to norādīt - būsim priecīgi izlabot.

Paldies arī tiem, kas atstāja savu artavu muzeja ziedojumu kastē!

Pateicamies par grāmatu veltēm!

Sirsnīgi pateicamies Elgai Dābolīgai par grāmatu sūtījumu mūsu bibliotēkai, Rasmui Lācis par grāmatu „Kurzemes sirds vēl dzīva.“, Arnoldam Sildegam par Sigismunda Vidberga grāmatas „Baigais gads“ desmit eksemplāriem un ikvienam, kas pārcilājot krājumus savā grāmatu plauktā, ir atcerējies Okupācijas muzeju.

Ievērībai!

Dokumentu vai priekšmetu nodošanas kārtība Okupācijas muzejam

Muzejs visus saņemtos materiālus reģistrē un par tiem izsniedz īpašu pieņemšanas aktu. Iespējams materiālus nodot muzejam pastāvīgā lietošanā vai arī uz nosacītu laiku. Svarīgi materiālus identificēt, pievienojot katram dokumentam vai priekšmetam:

1. norādi, vai dokuments ir oriģināls vai kopija, vai priekšmets ir oriģināls vai atdarinājums;
2. īpašnieka vārdu un adresi;
3. priekšmeta vai dokumenta vēsturi - no kā un kad tas iegūts;
4. ja iespējams, priekšmeta vai dokumenta datumu, vietu un / vai cita veida raksturojumu, kas palīdz noteikt tā vēsturisko izcelšanos un specifiku;
5. fotogrāfijām, cik iespējams, tajās redzamo vietu un priekšmetu aprakstus un cilvēku vārdus, kā arī vietu, datumu vai vismaz aptuvenu uzņemšanas laiku;
6. skaņu vai videolentē ierunātām atmiņām - ūsu rakstveida satura aprakstu.

Materiāli sūtāmi vai nododami:

Okupācijas muzejs
Strēlnieku laukums 1
Rīga LV-1050
Latvia
Telefons: +371-7212715
Fakss: 7 229255
E-pasts: <omf@latnet.lv>

Ja jūs vēlaties atbalstīt Okupācijas muzeju, lūdzam aizpildīt anketu:

Ziedojojot ASV (ar nódokļu atvieglojumu), čeki rakstāmi:	Ziedojojot citur pasaulē, čeki vai naudas pārsūtījumi rakstāmi:
OMFA c/o Dr. Rūsiņš Albertiņš 1053 Alder Lane Naperville, IL 60540 Tālr. 630-357-2798	OMF Unibank of Latvia, Branch Ridzenes Bank Code 310101900, SWIFT Code UNLALV2X Latu konts 02-400 700 517 ASV dolāru konts 02-000 758 006
☐ Pievienoju ziedoju.	
☐ Piesaku gadskārtēju ziedoju.	
☐ Pievienoju pirmo maksājumu, lūdzu sūtiet man gadskārtēju atgādinājumu.	
☐ Vēlos uzzināt par iespējām novēlēt Okupācijas muzejam īpašumus Latvijā.	
☐ Vēlos uzzināt par iespējām atstāt Okupācijas muzejam testamentu novēlējumu.	
☐ Savu ziedoju novēlu (vārds, uzvārds) piemiņai.	
☐ Vēlos uzzināt par iespēju palīdzēt muzeja darbā.	
Vārds, uzvārds:	
Adrese:	
Telefons/fakss:	
Paraksts:	Datums:

Pateicamies visiem par jau ziedotājām grāmatām muzeja bibliotēkai.

Muzejam būtu nepieciešami visi R. Bangerska, Perro, H. Biezā, A. Spekkes, E. Andersona, Z. Maurīnas, Ā. Šildes, A. Švābes ārzemēs izdotie darbi, kā arī šādi periodikas izdevumi: „Latviešu karavīri 2. pasaules karā“ (īpaši nepieciešams būtu 11. sējums), „Archīvs“ (īpaši nepieciešams būtu 30. un turpmākie sējumi), „Treji Vārti“ (Nr. 14. - 15. un visi sākot no Nr. 125), „Technikas Apskats“, „Latvju Karavīrs“.

Priecāsimies arī par Latvijas vēstures grāmatām, atmiņu un memuāru iespieddarbiem.

Apkārtraksts Nr. 6, 1998. gada novembris. Rīga.

Apkārtraksts iznāk divas reizes gadā.

Apkārtraksta vinjetē izmantota Aivara Reinholda fotogrāfija -
1988. gada 18. novembris pie Brīvības pieminekļa.

Tekstus rakstīja un iesūtītos materiālus sakārtoja Anda Līce.
Ievērotas iesniegto manuskriptu Latvijas un ārzemju latviešu rakstības atšķirības.

Zanes Baķes makets.

Fotografēja Andrejs E. Feldmanis, Aivars Reinholds, Dagnija Staško un Valters Nollendorfs.

Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds (OMF)
Strēlnieku laukums Nr.1

Rīga, LV-1050

Telefoni: OMF birojs: 7212 715, Izglītības programma: 7 -211-030

E-pasts: omf@latnet.lv

Fakss: 7-229-255

Kuponu izpildītāju ievērībai

Ziedotāju vārdus ierakstām sarakstā tā, kā to norādījuši paši ziedotāji.